

Olvasók fóruma

A figyelem minősége

Nagy örömmel és várákózással vettem kézbe az „Érted vagyok” 2013. decemberi számát. Nem is kellett csalódnom – ahogy eddig szinte sohasem –, hiszen a közölt írásokban, ha most nem tartalmaztak is magas szintű teológiai gondolatokat, ott volt minden, ami méltó a Bokor-lelkiség gyakorlatához.

A számot olvasva két dolog tűnt fel. Az egyik az volt, hogy hiányoztak a számból a németből fordított teológiai cikkek. Ennek következtében megsaporodtak a hazaiak. Nyilván más műfaj a kettő, de az előbbi most – az advent hangulatában – valahogy nem is hiányzott nekem.

A másik az volt, és tulajdonképpen erről gondolkozom el, hogy olvasva a cikkeket, milyen sokszor és sokszínűen jelent meg a *figyelem* szó, fogalom, és annak különböző minőségei. Mivel nem áll rendelkezésemre a szám elektronikus formája, csak néhány helyet említek meg ebből.

Horváth József az útkészítés – a talajelőkészítés –, a szívünkben egyre nagyobb és nagyobb helyet igénylő, de folyamatosan elmosott jézusi eszményhez igazodás *hogyan* kérdésére adott válaszában hozza fel a püpos királyfi példáját, akinek az idegen a róla készült hibátlan kép naponkénti szemlélését javasolta. „Ilyen egyszerű lenne, ha naponta vennénk a fáradtságot, s nem engednénk, hogy bármi is elterelje a *figyelmünket*. Szemléljünk a jézusi eszményt.” Vagyis úgy csinálnánk, mintha... Mintha már jézusiak lennénk. A javasolt módszer nagyon régi és nagyon egyszerű: teremteni egy ideált, és lehetőleg mindent alárendelni neki, mindent belőle származtatni. És furcsa módon ez a világi dolgokkal kapcsolatban működik is: diplomás akarok lenni, olimpiai bajnok akarok lenni, sikeres vállalkozó akarok lenni, jó kisfiú akarok lenni stb. El sem képzelhető e nélkül az akarat nélkül. És mégis, van ezen a területen egy nagy nehézség. Minden és mindenkor eltereli a *figyelmünket* erről az egyetlen szükségéről. Szá-

munkra a jézusi eszmény a jócselekedetek világa. Az ő eszménye pedig a Mennyek Országá megnyilvánulása volt itt, ebben a földi világban. A kettő lehet egységben, ha van rá *figyelmünk*: az intéző „naponta venné a fáradtságot”, hogy várja az ajtóban a ház gazdáját, miközben enni ad szolgatársainak. Ehhez azonban az intézőnek ismernie kell a szolgatársakat, és azoknak el kell fogadniuk az intézőt ideiglenes főnöknek. Sorrend és minőség.

*Garay András*nak a mamutfenyőről szóló, gyönyörű kis tanmeséjében a már öreg óriás „...*figyelmesen* hallgatótt. Mindig az ég felé tört, és kicsit tán be is látott az égi világba... Mégis mindent tudott a földi világról”. A jézusi történetet szerette, benne keríngett a nedvekkal együtt. Igen, ő is mindennap az ég felé törekedett. De ő nem is tudott mást tenni. Ha letört az egyik erős ága, új hajtást indított az ég felé. Nem felejtette el, hogy miért van itt. Minden ágacska vége emlékezett a feladatára. *Figyelmes* volt. Közben pedig a gyökértől a csücsig számtalan sejt támasztotta őt, és táplálta. Olyanok, akiknek a feladata nem a növekedés volt.

Kovács László írásában nem találkoztam magával a szóval, de úgy érzem, nagy baki lett volna a részemről, ha nem fedezem fel A kezdet című részben: „A Bulányi-féle kisközösségi mozgalom Róma indítására indult...” Eljött Páter Kolakovich, Páter Bulányi tolmácsolt neki. Páter Kolakovich *felfigyelt* Páter Bulányira, és rábízta egyik diákcsoportját. Mire *figyelt* fel? Talán sok mindenre kellett előtte *figyelnie*, mire döntött. Azokról, akikre a többi csoportját bízta, nem hallottunk. Az egyik, amire *felfigyelt*, számomra nyilvánvalóan Páter Bulányi *figyelme* volt.

Amikor az interjúban Simonyi Béla megkérdezte *Merza József*t belső feszültségkezelési és külső konfliktuskezelési módszeréről, ezt válaszolta: „Akár írunk, akár csendben maradjunk, szellemünk akkor is jár. Ez nagyon titokzatos dolog. Így születnek a semmiből ’új világok’ ... Ne akarjuk

megmagyarázni belsőnk titokzatos munkálkodását, inkább használjuk... Ne kapkodjunk, ne csapkodjunk, ne vágjunk bele a mondókájába... Páros kapcsolatban egy életre elromolhatnak az értelmi és érzelmi lehetőségek. Ennek a ’finom szerkezetnek’ a látzólag ’gyenge kölcsönhatások’ világában van katasztrófaelméleti jelentősége.” Igen. Számomra itt semmi másról nincs szó, mint a *figyelmes jelenlétről* és annak minőségéről. Rendszeresen – amikor csak lehet – ott áll az intéző az ajtóban. Várja a ház urát, és közben elégedetten és *figyelemmel* szemléli szolgatársai szorgoskodását és jóllakottságát. Ez az ő dolga: emlékezni, várákózni és *figyelem* lenni. Majd később, amikor a bizalomról és az óvatos bizalomról kérdezik, ezt mondja: „A hit területe kényesebb. Itt azt kell *figyelnie*, hogy a következményei az életet szolgálják-e...” Minden az Életet szolgálja, még a halál is. Viszont nem mindegy, hogy mire *figyelünk*: csak a formára, vagy a formára és arra is, ami a formát élteti. Ahogy *Merza József* mondja: „... mindig hasznos a józan észre támaszkodni...”

Mintha Vadas Éva néni sem beszélne – számomra – másról, mint erről a *figyelemről*: „Megkötsz engem, hogy én is megköthessem magamat, és megkötöm magamat, hogy Te is megköthess engem – hogy megvalósulhasson az, amire teremtettél...” Megkötöni magamat: *figyelnie* Rád. Amikor megkötsz, *figyelsz* rám.

„Ma van maradék életem első napja” – mondja a 17 éves, pattanásos fiú *Doris Weber* vallomáscikkének első mondatában. És az utolsóban: „Hirtelen világossá vált számomra, hogy akkoriban, tizenhét évesen elszalasztottam maradék életem első napját.” Elszalasztottam, vagyis nem *figyeltem* rá, pedig ma már tudom, hogy kellett volna. És itt egy csoda nyilvánul meg – számomra. Harminc év után – ahogy írja – ismét megkapja a lehetőséget erre az *odafigyelésre*, és most már sikerül. Nem a kapcsolat a fiúval, hanem a kapcsolat a „maradék életével”. A lehetőséggel. Lehetőséggel az intézővé válasra. Az egyetlen szükségesre *figyelés* szándékos „megkötözöttségére”, ahogy Éva néni mondta.

Farkas István
Budapest